QRXIXI
837
27853
629

OȘTENII ROMÂNI

1877—78

POESIĬ

DE

ALESSANDRU PELIMON.

BUCURESCI

Nouă Typografiĕ Națională C. N. Rădulescu, Strada Academiei No. 24.

1880

Prețulŭ 80 bani. (10)

www.dacoromanica.ro

II 27853

OȘTENII ROMÂNI

1877—78,

POESIĬ

DE

ALESSANDRU PELIMON.

BUCUREȘCI

Noua Typografie Națională C. N. Rădulescu, Strada Academiei No. 24

1880

www.dacoromanica.ro

Altetei Sale Regale

DOMNITORULU ROMANILORU

Carol I.

COMANDANTELE SUPREMŬ AL ARMATEI ROMÂNE.

Alteţe!

În dorinţa ce ca Român am avut-o să dicŭ ceva în onórea patriĭ, despre faptele şi succesele prin cari s'a ilustratŭ armata nóstră în evenimentele aniloră din urmă peste Dunăre, am scris aceste meditaţiunĭ patriotico-poetice, pe cari le am întitulatŭ: Oşteniĭ Românĭ 1877—78.

www.dacoromanica.ro

Și, ca unuĭ ce Alteța Vóstră Sînteți Capulŭ Supremu Comandante al armateĭ; și partea cea maĭ însemnată de glorie Vi se cuvine precum și națiuneĭ aĭ căriia fiĭ sîntŭ ostașiĭ cariĭ Comandați; și ĭ Ați condus spre a se acoperi cu un fericitŭ renume pe câmpul de bătăliĭ, al cărora subiectŭ este coprinsŭ în versurile aci arĕtate; cu tot respectulŭ Vĕ rogŭ să bine Voiți a priimi dedicațiunea acesteĭ modeste opere.

Alŭ Alteței Vóstre

pré

plecatŭ

și pré

supusŭ A. PELIMON.

www.dacoromanica.ro

TRECEREA DUNĂREI

www.dacoromanica.ro

Pênă în josŭ la mare, țeara, cu uă credință,
Din Mehedinți și Gorjiu și 'n susŭ de la Ciachlĕŭ,
Uă voce sună tare: Românĭ! Independință!..
Mergemŭ! timpul ne-ajută, e mare Dumnedĕŭ!...

Cine să spună póte acea viue mișcare,
De vitezie sunetŭ, avêntul la ostași?..
Rast, Calafat, Poiana s'audi uă strigare,
Din pepturile óstei pedestre,—călărași.

E óstea românéscă rĕsunetŭ care scóse,
Mișcarea e imensă, credința e cu ea;
Merge să 'și dea un nume prin fapte glorióse;
Să 'mpartĕ libertatea celorŭ cari doria...[2]).

Din bărcĭ pontóne, podurĭ iute pe Jiĭ s'așédă...
Trecŭ taberĭ cară, óste, de Liniĭ și Vênătorĭ,
Trecŭ artileriĭ, corpurĭ, și nópte nu 'ncetează;
Dorobanți 'n Gânjova, suindŭ pulberea 'n nuorĭ...

Armațĭ cu carabine, căciulă mândră 'n frunte,
Albă de curea lentă purtândŭ eĭ peste peptŭ,
Călărași, cu serviciu de la câmp și de munte,
Se vĕdŭ cu Roșiorii spre Corabia drept.

www.dacoromanica.ro

Acolo tótă óstea cu geniŭ, sanitarii,
Pedestri, călărimea, divisiuni sosescŭ,
Baterii ai flotilei, și pompieri tunarii;—
Peste Dunăre podulŭ pontoneri 'lŭ gătescŭ.[3])

Alteța Sa armatei Capŭ, cu mare suită,
Statul-major, bărbații de stat, și Archierei,
Înaŭgurează puntea, — c' uă cântare sânțită,
Bine-cuvîntând óstea pênă 'n sus de Celei...

Solemnitate ast-fel cam de mult nu vĕḑuse
Țermi acești, pămêntulŭ cu sânge apĕratŭ.
Capul Suprem rĕdică, cu alarma ce fuse,
Coragiu 'nsuflețirea: face p'oștean bărbatŭ!..

Corabia cea nouă se află 'n serbătóre;
Într'una bate inimi la juni și la bĕtrâni;
Focul patrii s'aprinde cu-a glorieĭ amóre,
De timpii de mari fapte vorbesce la Romăni!...

Cântare de viéță, din cornuri, musici sună,
Oștirea în câmpie, — Dunărea detunându:
Cu bucurii și 'n lacrimi luându-și ḑiua bună,
Amicii, frați, părinții se 'mbrățișaŭ plângêndŭ.

www.dacoromanica.ro

Trecerea se 'ncepe, pontóne 'sŭ destinate.—
Aprópe-uă divisĭune avangard' a trecut;
Pe podŭ pornesce alta, cu carăle 'ncărcate,
Provisiunĭ şi trupe, caĭ, arme pe 'ntrecutŭ.

Divisiune-a patra la Nicopol trecuse ,
Cu Ruşiĭ, maĭ 'nainte,—ş'un conflict se ivi...[4])
Mareĭ Rosii Ţarul c'uă depeşă făcuse
Domnitoruluĭ cererĭ, puterile-a 'ntruni...

Pentru Creştinĭ acésta se credu détorie,
Româniĭ să susţină s'ajute pe Creştinĭ;
Să lege înfrăţire, să fie 'n armonie;
Pe împilaţĭ să scape, ş'a 'ntări pe vecinĭ...

Cu armele pe braţe, divisiunea 'ntêia
Rĕmâne să observe p'al ţereĭ teritorŭ;
Scumpŭ şi iubitŭ orĭ căruĭ copil din România,
Pămêntulŭ pên' la mare cu fluviulŭ curgĕtorŭ!..

Curcaniĭ, sentinele, ţinêndŭ arma în mână,
Salută Domnitorul, cel cu suita Sa:
Care în frunte fost-a, cu óstea cea română;—
A mers în recunósceri;—şi 'n focurĭ comanda...

www.dacoromanica.ro

Linia, băeți ageri,—baionețî! c'uniforma:
Chepiŭ și cu benți roșii la tunicî,—bravî, armațî;
Precum ș'artileriștiĭ, ce batŭ și surp' enorma
Cetatea întărită; la luptă sûntŭ bărbațî!

Așa și Vênătoriĭ, pe capŭ cu pĕlărie,
La mânecî cu șnurŭ verde, penagiul mănunțelŭ,
Deprinșî cu vênătórea de ſeară pe câmpie;
Cu eĭ vin și gendarmiĭ cu casca de oțelŭ.

Ŭă țéră e 'n mișcare; un popolŭ se grăbesce
În cale-ĭ să deschidĕ străluce viitorŭ;
Și inimile-atinse cu Crucea se 'ntăresce;
Și ochiĭ se rĕdică spre oștĭ și Domnitorŭ!...

Pun ceĭ d'ăntêĭ piciorulŭ pe podŭ pentru a trece.
Salut cu ochiĭ țeara, pământulŭ părintescŭ;
Se duc unde îĭ chiamă și caută să plece;—
Stindardulŭ și onórea e sufletu-ostășescŭ!...

La Corabia ast-fel celebratu-s'a ſaptulŭ;
Punênd ochi 'n Turcia, spre Plevna îndreptațî...
La Măgura din față le ſuse desbarcatulŭ,
Și merseră 'nainte, Români 'nſerbîntațî.

www.dacoromanica.ro

Tabere cum și fumuri, de pre dealŭ vĕdŭ departe
Verdi șire corturi, audŭ vuet din când în cândŭ...
A! inima ca focului bătea în Românî fórte,
Sub drapeluri mărețe 'n Bulgaria călcândŭ!...

---

www.dacoromanica.ro

REDUTA GRIVIȚA

LÂNGĂ PLEVNA.

www.dacoromanica.ro

GRIVIȚA ATACATĂ DE ROMÂNĬ—30 AUGUST.

Cât de curênd vĕ înălțațĭ
Europa vĕ privesce,
Și dafinul ce voĭ luațĭ
Nu se maĭ vestedesce...
I. Văcărescu.

Totu-aci un monstru, uă feară armată,—
Cu ochiĭ de trăsnetŭ,—da focurĭ din tăbiĭ...
În sus Semiluna 'n drapelŭ sângerată...
Lung furnica glóte cu fesurĭ, cu săbiĭ...
Reduta, cu șanțurĭ, cu óste, se 'ncruntă;
Dér ênsă din fațiă-ĭ Românĭĭ o 'nfruntă!..

www.dacoromanica.ro

Cât ochiul zăresce pe lungile maluri,
Se 'ntindŭ c' orizontul, ici colo esŭ fumuri;
Și forțele turce, din Vid pênă 'n dealuri,
Își ținu dominarea, prin Plevna, cu tunuri:
Nalți Opanes, Bucov și Grivița 'n laturi,
Părĕŭ că deschide uă gură de iaduri..

Adversele cornuri, alarmi tobe bate,
Și plóia cu neguri ce cerne e mare...
Când și comandanții strigă p'în armate,
Gătiți în momentulŭ pentru mișcare...
Baterii, colóne, detunândŭ alérgă, —
Precum în munți nuorii de focŭ se descarcă...

De óste străluce păduri baionete:
Sûntŭ falnice brațe ceĭ cari le ține...—
Strigŭ: 'Il Alah!..., Turcii, cum vĕdŭ [1]) regimente,
Scoțêndŭ tiralioriĭ cu puscile pline!..
Ș'ataculŭ începe cu ne'ntâtdiere;
S'apropiĭ Românii lovindŭ din putere!..[2])

www.dacoromanica.ro

Ḍi ce nu se uită d'a eĭ grozăvie!..
Grivița 'ntărita,—bastion, ostire,—
Părea ca uă mare când e 'n vijelie;
Obusurĭ daŭ lavă revĕrsândŭ peire;
Luptândŭ a le fulgerĭ d'a sfâșia nóptea;—
Nesocotindŭ p'advers și trimițêndŭ mórtea!..

O! ce de martirĭ cadŭ și 'n sânge se scaldă!..
Câte ferbinți inimĭ de mame sfâșie?!
Câte ființi june cu doliu se 'mbracă?!
Câte-aŭ jelit ast-fel perḍêndŭ uă soție?!
Dér, pênă Romănii aŭ venit să lupte,
Cum scăpat-aŭ Ruși cu lăncile rupte?...[3])

Acidentat spațiu;—este 'n depărtare
Susŭ întăriți Turcii, și din josŭ Românii...
Cu adversu 'n față nu se dă ertare.—
Fiind năvălire cu asalt, Crèstinii,
Duc fascinĭ, gabĭóne, scărĭ ca să s'ajute;—
Mergŭ prin focŭ, și sparge pe Turcĭ din redute!..[4])

www.dacoromanica.ro

În focŭ când intrară și s'a 'ncins măceluri,
Români Vênătorii și Dorobanți cete,
Nu 'i ținu plóia, nu 'i opri șrapneluri;
Făcură din șanțuri punți pe parapete!..
Fost-a 'n bărbăție precum rarŭ s'aude,
Cu ofițerii și cu drapelu 'n frunte!..

Lupta fu ca unui taurŭ cu alt taurŭ,
Ce 'n poeni se bate, crunți, cu răgiri dese;—
Când atacă leul uriașŭ balaurŭ;—
Unŭ trăsnet cu altul cari din nuorŭ ese;
Românii, iuți ast-fel, succese avură;
Din codri în vale, și pe dealŭ trecură!..[5]

Earŭ forturile ce eraŭ mai departe,
Grăbiră d'ajutorŭ óștei musulmane...
Vĕḑêndŭ ele focului că 'n giuru-le arde,
Cum asaltați sûntŭ, și li se deschidŭ rane,—
Batŭ...[6]) Mușirul Osman, ca cum era siguru,
Citia la cartiru-i namazul seŭ, singurŭ...[7])

www.dacoromanica.ro

Era în tot locul încăirări, spaimă;
Sânge curgea; tunuri, dîrdîia pământulŭ!...
Înfocaţi adversiĭ se lovescŭ, se sfarmă;
Îşi opun puterea şi 'şi săpaŭ mormêntulŭ!..
Tricolor fanionulŭ, curênd îşi rĕsbună:
Fu 'mplântat pe culmea cea cu Semilună!..

Unŭ vênătorŭ june, brad de frumuseţe,
Făcênd dĕtoria scĭu arma s'o pórte;
Elŭ a fost essemplu l'aĭ cu căruntеţe.
A 'mbrăţişat tunulŭ cel neamic fórte.—
Perdŭ elŭ capul venindu-ĭ focu 'n faţiă;
Dér cu elŭ ş'adversu-ĭ trecu din viaţă!..

Celŭ cu un chip falnicŭ, maiorulŭ,—conduce
Pe bravĭ la învingerĭ, la glorĭe română...
Căḑu mortŭ, pronunţând elŭ un nume dulce.
Lângă tranşeĭ zăcu calu-ĭ uă sĕptĕmână...[8])
A ḑis elŭ aceste heroicĭ cuvinte:
„Facemŭ dĕtoria, băeţi!.. daţi 'nainte!!..

www.dacoromanica.ro

Ostașii ceĭ mândri, lângă căpitanulŭ,
Doriți de uă mamă, de surorĭ în lacrimĭ,
Cădéŭ precum snopiĭ, cât suna Balcanulŭ;
Aŭ fost bravĭ cu toți; aŭ înfruntatŭ patimĭ!—
Cât se încruntară, eĭ, dorul, aprinși
De țeară, 'lŭ duseră în mormênt cu dênși...

Și Turculŭ, cu ochiul negru ca cărbune,
Sub fesul sĕŭ roșu, cât furĭos se bate,
Uă amară sórtă și pe elŭ supune.
Alach!.. din pept dicênd, înverșunatŭ cade;
Fanaticŭ, credênd uă fericire dréptă,
Cum că, vĕrsând sânge, raiul îlŭ aștéptă...[9]).

Bairace, tunurĭ se tîmpescŭ cum cade
Morțiĭ; și Profetul a 'ntors a sa fațiă!
Se surpă reduta, forțele eĭ scade;
Româniĭ pe dênsa dicŭ: mórte saŭ vĭață!..
Azrael lovesce pe Musulmanĭ tare. —
Tóte sub putere Românii le are!..

www.dacoromanica.ro

Și din ce 'n ce mare, mai mare se face
Pept la pept uă luptă, sus pe parapete...
Aŭ ajuns Curcanii pe adverșĭ să calce...
Se batŭ, se dĕrîmă cu iuți baionete;
Părĕŭ ca sĕlbateci cari se sfâșie;
Vênătorii focul ținŭ cu bărbăție!..

Jelindŭ la cântare, și 'mpletindŭ cununе!..
Cari vĕdŭ vitezii, ochii lacrimi scóse!
Înfocați grăbiră un: hura!!.. să sune
Coragiulŭ ș'avêntulŭ, fapte inimóse!..
Ș' ăi căduți simțiră adînca 'mpăcare,
Lăsândŭ patrii mame numele lorŭ mare!..

Oști Români pe dealuri, asaltândŭ, bătură;
Munți, ei, focuri vérsă, nuori de fum și trăsnetu!
Ș'ast-fel musulmanii, goniți, învinși fură!..
De pe deal în luncă cât duce un răcnetŭ,
Cu minarelĭ suliți, Plevna, sub redută,[10])
Vĕdu, în spre sĕră, Grivița perdută!..

www.dacoromanica.ro

RACHOVA 8 NOEMBRE

www.dacoromanica.ro

RACHOVA 8 NOEMBRE

www.dacoromanica.ro

RACHOVA 8 NOEMBRE

Turcii se vĕḑură nevoiți a părăsi fortulŭ și fură goniți în desordine, cŏcĭ adversarii le era în spate. Dorobanții le ocupă fortulŭ acesta din drépta, eară Turcii intrară în al duoilea cel care era spre stânga.

Camp. Român. în Bulgaria.

De când Nicopolu a sa istorie,
Sângeróseĭ ḑile, ș'a însemnat...
Crestiniĭ n'avură 'ndeajuns tărie;—
Baiazet Fulgerul a fost triumfat...[1])

Câți secolĭ de jéle s'aŭ curs cu durere!
Domniaŭ Musulmani 'n Misia stăpânĭ...
Se curmă cea stare cu sânge, putere,—[2])
Din ḑiua loviri 'ntre Turcĭ și Românĭ...

www.dacoromanica.ro

Din dominanți culmini Rachova, cetate[3])
Numa 'ntăriture, oști, strategic locu,—
Mânia cerească, năvăliri d'armate,
Vĕḑu spăimântată: fu uă ḑi de focu!..

S'apropie-adversulu; din Galova 'lu simte;
Incendiu i 'lu spune, lumini, flacări mari...[4])
Sosesce; începe ataculu ferbinte;
De pe văi se urcă către tabii tari!..

Vin Români 'n luptă!—asaltu pedestrașii;
Baterii cu tunuri cetatea lovia...
Cu Curcani 'n focuri, iau și Călărașii [5])
Pe nizami în săbii, cari se bătea...

Lupta se suspandă, p'în amurgul serii,
Și re'ncepe earăși; focul n'a stătut.—
D'uă parte și d'alta se perdu ofițerii; [6])
Ostașii n'au numĕr câți au mai căḑutu...

Precum oraganul, spulberă, batu, svântă,
Oștile-Românii pe Rachova 'n susu!..
Malurile 'n sânge, forturi se spăimântă;
În amară grije pe nizami i au pusu....

www.dacoromanica.ro

* *
*

Pașa Caimacamul, următórea nópte,
Neputênd să sting'atacu 'n duoĕ părți, [7]
Cel de peste ape, cu adversu 'n spate,
A'ncărcat să plece spre alte cetăți.

Zaptiĭ elŭ trimise, călărĭ ca să scie
Liberă de este calea spre Vidin.
Aŭ plecat spre ḑiuă Turciĭ, uă ordie:
Pedestri și tunurĭ,—cară un drum plin... [8]

Nomolósă-uă gârlă în cale se'ntinde,
Cât distanța cursă ia un călărețu;
Sub ceață în nópte, mergŭ Turci 'nainte,
S'apuce să trécă gârla pe podețu.

O! dér ce se 'ntêmplă la toți? la călariĭ
Cu tunurĭ, chesóne, oștireĭ pe josŭ?
Pe țermul din stânga pândiaŭ militariĭ,
În șanțŭ, cu putere, despre pod în dosŭ.

www.dacoromanica.ro

Cu Locotenentul, un Căpitan june,
Sub-locotenentul, comandaŭ Curcanĭ...
Pe podŭ n'apuc Turcii piciorul a pune,
Și sûnt prinșĭ în focurĭ: morții cadŭ mormanĭ!..

Cine să descrie póte 'nvălmășiala?
Detunânde focurĭ, morții precum zacŭ?
Maĭ în jos, p'în gârlă, apuc cu iuțiala,
Cât trecură tunurĭ, pod din corturĭ facŭ...[9])

* *
*

Prisonerĭ mulțime cadŭ; și Călărașiĭ,
Roșiori 'n gónă ia pe ceĭ fugiți:
Sufletul se mișcă cum gemeŭ rĕmașiĭ,
Podul și cu țermiĭ de morți și răniți...

În mâinĭ fără armă, prins cu-amărăciune,
Se văita din peptu-'ĭ un Iali-Ciaușŭ;
Amar vĕrsând lacrimĭ, turcul se supune,
Când și cel din urmă aruncă cartușŭ.

www.dacoromanica.ro

Într'uă parte vede starea-ĭ ticălósă,
Îlŭ compătimesce un bun ofiçerŭ. [10])
— Ce plângĭ?!. haĭ!.. te scólă!.. Plaga sângerósă
Îĭ umpluse façia astuĭ prisonerŭ.

Ce plângĭ?.. îĭ maĭ ḍice...—Cât voĭ, oh! pe prinşi
Îĭ tractaţĭ cu bine, pâine daţĭ, tutun,
Cu fraţi meĭ colo, că nu sûnt cu dênşi,
Greŭ şi greŭ l'a sórteĭ voie mĕ supun!...

* *
*

Dunărea umflată, valurĭ turburate,
În jos către mare cursul eĭ a'mpinsŭ.
Cu drapele falnicĭ şi 'n triumf d'armate,
Braviĭ Românieĭ Semilun' a 'nvinsŭ!!

Rachova ocupă tabăra română,
Dupĕ bătălia cum s'a fost urmat..
Din Bechet, de barce Dunărea e plină;
Şi străinĭ mulţime cu-óstea s'adunatŭ.. [11])

---

www.dacoromanica.ro

SMĂRDANUL 12 IANUARIE

www.dacoromanica.ro

SMÂRDANUL 12 IANUARIE

Ferul peste ferŭ lovesce, focurile se'nfăşorŭ,
Din taberile isbite un fulger ese, un nuorŭ.
I. Heliade Rădulescu.

Tu as là près de toi le vaste Xanthe ; vois s'il peut te sauver?
Homère.—Iliade chant XXI.

Însufleţiţĭ de focul al marilorŭ pornirĭ,
Din timpĭ când Crucierii ducéŭ pe mărĭ oştirĭ;—
Ideea era sântă luptândŭ cu Saracinii. —
Românii, prin essemple, urmat-aŭ pe Crestinii!..
Cu lupte, sacrificii, Românii, din trecutŭ,
Europeĭ şi luminei mereŭ era un scutŭ. —
Câmpia dunăréná, şi orĭ ce cetăţuie,
Măreţe fapte 'ntr'una vorŭ sci ca să ne spue!..

www.dacoromanica.ro

Pe șesul dintre dealurĭ, aprópe de Vidin,
Se află duoĕ sate,—și curge un rîŭ lin.
Pe malurile apeĭ, aci, între cătune
Inova și Smârdanul, se 'nalță uă minune,
Maĭ mare ca 'n cetate, colos de 'ntărĭturĭ,
Cu șanțurĭ cremaliere, lunete 'n legăturĭ.[1])
Cetatea se 'ncongióră de dealurĭ pe departe
Cu mică pădurice. Distanța ce-o desparte,
De forturĭ detașate se ocolia spre-apusu;
Se susținea de taberĭ, cât și Smârdanu 'n susŭ.
Și tarĭ ca nisce forturĭ, de luptă de armate;
E 'ntêia apĕrare a vergineĭ cetate...

Vidinul de asemenĭ, domnind cu-atâtea forțĭ.
Castelurile-antice, cu zidurĭ și 'n ferŭ porțĭ;
Din Dunăre-adîncite 'l încongiura canalurĭ;
Redanul, citadele, geamiĭ, orașu 'n maluri.—
Aci a le Turcieĭ oștirĭ cari era,
Confinele Bulgariĭ spre vest le apĕra.

Izet-Pașa, cu trupe ș'uă grea artilerie,
Călărĭ cu caiĭ ageri, Smârdanuluĭ tărie,
Destină uă armată alésă de nizamĭ,
Să ție pept de luptă, c'un colonel ș' imamĭ...[2])

www.dacoromanica.ro

Româna déră óste de Linie, Curcanĭĭ,
Vênătorĭ, cari Plevna bătut-aŭ ca Titanĭĭ,
Și 'n Rachova și Lomul cât Dunărea s'a'ntins;
Pe Turcĭ lângă Hârleţu în cursă i-a fost prins;
Și cari măturară, cu armele în mână,
Oștirile adverse, ș'avuseră 'ndemână
Cu forţe să 'ncongióre acelŭ superbŭ némicŭ;
Și spaima să o ducĕ pênă 'n Beligracicŭ,
Veniră tarĭ, ca iarna, — voioșĭ precum sûntŭ dênșĭ...
Afară stând eĭ nóptea și 'n gerŭ, cu focu 'ntrênșĭ;
Veghetorĭ, pușĭ pe lucru, forma iute traseŭ,
Să s'apere, să lupte ș'a 'nainta mereŭ.-

Avură-uă bună-ḑiua, lângă un sat pe luncă...
Colea cu vre-uă treĭ salve făcu pe Turcĭ să fugă!
Cari s'atace veniră întinșĭ la Tatargicŭ,[3])
Cu case și mic templu un tîrgușorŭ pré micŭ...

Acum Românĭĭ mândri sosescŭ pe 'ntinsa vale,
Ţinêndŭ la Vidin ochiĭ... Le fu Smârdanu 'n cale...
Gemea Smârdanu-atuncia de oștile turcescĭ,
Ce susţinéŭ Vidinul cu forţĭ uriețescĭ.
În sus sûntŭ tunurĭ tabiĭ, cu-ambrasurĭ parapete,
Ca turnurĭ încruntate, și 'n șanţŭ miĭ baionete...

www.dacoromanica.ro

Le apĕră nizamiĭ, s'ajut cu călăreți;—
Cu trăsnetul, servenți, artileriștĭ isteți.[4])
Ca 'n Grivița cum fost-a și 'n Rachova ataculŭ;
Etropolu-Balcanul cum rĕscoli Cazaculŭ,—
Și pênă la Sofia, cât ține acest locŭ,
A rĕsunat d'alarma, din Dunăre 'n Timocŭ.
Deprinși Românii ast-felŭ susțin ș'aicĭ lovirea;
Se luptă bărbătesce și întocmescŭ isbirea...
Venindŭ aceste trupe, câmpia rĕsunase,
De ómenĭ și de cară, de caĭ ce s'adunase,
De urlete mugire, și tobele bătêndŭ,—
Cu focurĭ și cu fumul, vîrtejurĭ scóse 'n vêntŭ...

Capabilĭ comandanții, bărbații coragioșĭ,—
Înalt cu barbă unul,—ș'ofiçerĭ numeroșĭ,
Consiliu eĭ ținură de astă bătălie;
Atacul cât se póte să 'l dea cu energie.—
Cu Stat-majoru 'n frunte, unescu-se în plan,
Lovire să dea tare trufașuluĭ Smârdan.

E iarnă fórte aspră și néoa este mare,
Și vêntul suflă rece în nopțĭ cu 'nfiorare;
Cu tóté astea apa în rîŭ umflatŭ curgea,
În jos pe lângă forturĭ cu valurĭ se ducea.

www.dacoromanica.ro

*

Cât spațiu-era 'ntre dealurĭ,
Tranșeĭ,--arme 'nfruntaŭ!..
Smoliĭ la chipurĭ, Turciĭ,
Sub fesurĭ se 'ncruntaŭ;
Ostilĭ eĭ, flamă, trăsnetŭ
Desperațĭ arunc iute.—
Némiciĭ cu tot foculŭ
Se 'ncaerŭ sub redute...

*

Cu fum înfășurate,
Cât sórele-ascundéŭ,
Din tunurĭ esŭ obuse
Cu gróză-unde cădéŭ;
Se 'ngrópă, facŭ esplosiĭ,
Detună ș'aduc mórte!..
Eĭ ocolescŭ stindardulŭ,
Vitezĭ și voioșĭ fórte!..

*

Un Colonel din ceĭ bravĭ,
Travestitŭ ca Curcan,
Ținea în mâinĭ stindardulŭ,
Alăturĭ cu Ghițan.

www.dacoromanica.ro

Și plóia cea de glónțe venia ș'obusĭ aprinse...
Avênt iaŭ Roșiorii, pept Călărași 'mpinse
Când Turci călărețiĭ, cu lăncĭ și săbiĭ, vorŭ
A năvăli ca trăsnet în Românĭ frați lorŭ.
Și șarja călăréscă o-admiră cavalerii;—
Din fața-ĭ se retrase osmanĭ carabinerii...
Atuncia comandanții ordónă la Românĭ,
Asalt sa dea 'nainte,—cu baioneta 'n mâinĭ...

Mi-ți fu lupta 'nfocată; șarja se petrecuse.—
În roșu sânge-albețea de néoa prefăcuse...
Tóte trupele parte l'acțiune-aŭ luatŭ,
Spre 'ngenucherea astuĭ Smârdan ne'nduplecatŭ.
Când tunetul din munte copaciul îl rĕstórnă,
Suflarerea vijelieĭ și crivățul de iarnă
Cum sgudue când surpă din stâncĭ un bolovan,
Maĭ tare fu lovirea a lupteĭ la Smârdan...

Dér rîul e obstaclu; măcar uă punte n'are;
D'a 'l ocoli departe e greutate mare.
Din unul dintre flancurĭ, cum întêmplare-adus,
A fost atuncĭ nevoie s'o ia Curcani 'n susŭ,
Spre atac,—ca să pótĕ succesul a fi mare.
Și astă-dată dênși se port cu 'mbărbătare!..

www.dacoromanica.ro

Curcanii și acilea găsiră chip, p'în rîŭ
Trecură, pe rea iarnă, cu apa 'n susŭ de brâŭ.
Pe țermi când s'arĕtară, pe ei tóte 'sŭ muiate;
Mantalele rĕmase învólte îngheçiate...[5])
Cădĕŭ ênsă obuse pe ei și focŭ mereŭ,
Cari 'i făcea s'asude, cu tot geru cel greŭ.

'Nainte peste șanțuri s'asvêrle voinicesce,
Cu lovituri de armă ce sparge și 'ngrozesce!
Sĕlbatec Dorobanțulŭ, cu péna de curcan,
Cu ochiul cum e șoimul, cu brațu-i un arcan,
Cu fața smead' aprinsă de gerŭ, de încruntare,
Nizamilorŭ aduce curênd înspăimântare.
Acele'ntăriture, lunete, și redani,
Rĕmaseră nimicuri feroșilorŭ Curcani...
Al șéselea de Linii a pus puteri cu viață;[6])
Culese lauri mândri isbind p'adversu 'n față...
Ș'al patrulea asemeni, nu stete mai pe josŭ,
Luatu-i-a 'n bătaie al sĕŭ locŭ sângerosŭ.
Oștirea tótă ast-fel dădu atac cu-alarme.
Pe Turci ea îi somase ca sĕ depuně arme...
Turcii, parte în șanțuri, parte s'aŭ tras în satŭ,
Se bat tot înainte ca leu 'nfuriatŭ.

www.dacoromanica.ro

Românі 'n eĭ ca trăsnetŭ, precum îĭ urméresce,
Șĭ'n șanțurĭ și 'n afară cu arma îĭ sdrobesce.

Să spunemŭ adevĕrul, nizami n'aŭ voitŭ
Ca desarmațĭ să fie,[7])—ci maĭ bine-aŭ muritŭ!..
Cu tunurile, forturĭ, drapelurĭ, muniținne,
Căḑură;—ș'ofiçerii cu ceĭ prinșĭ se supune...[8])

Viteaza dér purtare atuncia, la Smârdan,
Făcu să li se 'nchine teribilu-Agarean;
Românii mulțĭ acolo, oștirĭ de regimente,
Aŭ triumfatŭ;—rĕmâne a lorŭ urmĭ monumente!

Căḑură și d'aĭ noștri iubițiĭ fraț, părinț,
Din unghiurile țĕreĭ, din Niamțu 'n Mehedinți...
Căḑură cât se umple s'așterne uă câmpie,
Iubiți frageți fii aĭ mameĭ Românie!
Un fiiŭ acesteĭ mame, o! june ofiçerŭ!
Cu ochiĭ ficsĭ 'nainte, ținênd în mână ferŭ,
Aĭ pus la glónțe peptul, alăturĭ cu oșteniĭ,
Făcut-aĭ détoria cu bravi tĕĭ Olteniĭ!..
Aĭ pus sub piciorŭ feara!.. spaim' aĭ nesocotitŭ...
Te salut!... Cu onóre fapta ți-aĭ împlinitŭ!..

www.dacoromanica.ro

Din ḑiua cea solemnă Victorii,— și stindardulŭ
Măreţŭ fîlfîi 'n vîrful redutelorŭ, cu-asaltulŭ,
O! multe curse lacrimi, cununi câte s'adunŭ,
Precum d'acolo fraţii despre coragiŭ ne spunŭ!..
Diverse interesuri, tiranii și pĕcate,
S'aŭ sacrificat dênși spre-a fi desfiinţate!..
Un popol ca să scape; — pe prunc a ţine 'n mersŭ!
La arbor să dea viaţă de 'nfloritorŭ progresŭ; —
Dureri, amărăciune, și umilinţi sclavia;
Creștinii să le stérgă, să 'mpartĕ bucuria!..
S'aŭ sacrificat dênși, copii din Carpaţi,
S'aducă libertatea la Bulgari subjugaţi!..
Balcanulŭ cât și Istrulŭ d'uă-dată tresărisă;
Sunat-aŭ de strigarea a lupteĭ ce-auḑiră;
Ș'al trômbiţelorŭ sunetŭ, prin sgomotosul tunŭ,
De bucurii s'aude, d'un viitorŭ maĭ bunŭ!..

Creștinĭ! acuma, uite, triumful este mare!...
Herouluĭ ce 'n vinge se dă încununare,
Și celuĭ căḑut lacrimi, florĭ, bine-cuvîntărĭ!
A mameĭ îngrijire,—tĕmâie și cântărĭ!..
D'apare 'n câmp vre-uă umbră;—cântare sgomotósă!—
Aminte când v'aduceţi de lupta sângerósă,

www.dacoromanica.ro

Veţi sci că sûntŭ Românii, Smârdanul ce 'i vĕḑu
Vitezi şi tineri falnici, sub arme cum căḑu!..[3])
Bulgari! recunoscinţă!.. Creştini, a vóstră viaţă
Să dea muriră dênşi l'a vîrsteĭ dimineaţă!..
Ori când p'acolo treceţi, şi de respect coprinşi,
Salutaţi, venerâdu-i din inimă atinşi!..

Dér noi pe fraţi, cu lacrimi, Românii óri uita-vomŭ,
Cari-acolo muriră?.. Îi bine-cuvînta-vomŭ!..
Să fie din scînteia sânteĭ memoriĭ lorŭ,
A patriĭ fericire să créscă 'n viitorŭ!..
De focu lorŭ, de lupta, ne-aduce-vomŭ aminte!..
Ŭă cruce ne indică locului!..—grămeḑi morminte!!.

Vidinu-aci aprópe, şi Inova, un postŭ
Ostăşescŭ, se uimiră de măcelŭ care-a fost!..
Vidinu cel cu forţe,—închis un timp rĕmâne;—
Bravura recunósce a armelorŭ române!..

www.dacoromanica.ro

RECRUȚII

www.dacoromanica.ro

RECRUȚII, ÎNTR'UN ATAC LA PLEVNA, IAŬ STINDARDULŬ

Că din vultur vultur nasce, din stejar
stejar rĕsare!

V. ALESSANDRI.

*

De óste geméŭ sate,
În iarnă ajungêndŭ;
Mugiaŭ câmpia, dealurĭ,
Și valea ſumegândŭ...
Tranşeurile turce,
Precum cetatea tare,
În ſocŭ ținea p'aĭ noștri,
Cu resistență mare...

www.dacoromanica.ro

*

Mărite Sânte Gheorghe!
Și Sânților din ceriu!
În tot timpul ș'acuma,
Un ajutoru vĕ cerŭ!..
Așa dicea recrutulŭ,
Ghițan, cel cu bravură,
Sub Bucov, în bătaie,—
La Plevna 'nfundătură...

*

Cu elŭ Crivăț Pietreanu,
Un altul Verescian,
Cu Mitea de la Reșca,
Păun, Cobuz Nemțian;
Eĭ n'aŭ lăsat p'ăl frate,
În focŭ, pe tranșeŭ singurŭ;
Grămadă cu stindardulŭ,
Cât potŭ îlŭ ține sigurŭ.

*

Băeți, eĭ, mândri, tinerĭ,
Mustețe cât le-a datŭ,
P'atuncĭ nicĭ uniforma
Să 'mbrace n'apucatŭ;

www.dacoromanica.ro

Ci 'n cojocelŭ, cu-opincă;
Suman purtase unulŭ,
Care bine 'nvĕţase
În lupţĭ să serve tunulŭ.

*

Când eĭ veniaŭ la corpulŭ
Uunde-aŭ fost destinaţĭ,
Pe cale, ca la nuntă
Jucaŭ, şi eraŭ fraţĭ.
Din cimpoiŭ cânta unulŭ,
Ţinênd cujma pe frunte,
Cum ḑice ciobănaşiĭ
Cu fluerul pe munte.

*

Recruţilorŭ fu rândulŭ
Să 'nfrunte focŭ şi morţĭ,
Punênd a le lorŭ pepturĭ
Ca nisce stâncĭ cu forţĭ;
Precum Maiorul Şonţu,
Ghiţan din Ploescime,
S'aruncă orbŭ să 'nvingĕ
Pe Turcĭ ş'a lorŭ cruḑime.

www.dacoromanica.ro

De treĭ orĭ îl aruncă,
Din tranșeŭ, să inimeze
Ostașiĭ, spre-a se duce
În focŭ să 'nainteze...

*

Urla atuncĭ câmpia
De luptători; ș'ast locŭ,
Sub tunete și gemetŭ,
Era totŭ sânge, focŭ! —
Mare fu 'nvălmășială!..
Ear Turciĭ se ținŭ tare
Ca tigri peste tăbiĭ,
În a lorŭ defensare.

*

Recruțiĭ tocm' atuncia
La corpurĭ aŭ venitŭ,
În lupta acea mare
Și 'n focŭ necontenitŭ;
Când Grivița, Româniĭ,
Cu bravurĭ cucerise,
Și Rachova căduse,
Și Plevna ocolise...

www.dacoromanica.ro

*

Înșiruite taberĭ
Din Dunăre 'n Balcanĭ,
Infanterie, corpurĭ,
Călarĭ, tunurĭ, Curcanĭ;
Aduse regimente
Din părțĭ maĭ depărtate,
Renume îșĭ făcură,
Cu arme sângerate.

*

Și 'n grea iarnă luptară,
Cu lipsurĭ și 'n nevoĭ;
A fost la óste faima
D' adevĕrațĭ heroĭ!
La sémă Dorobanțiĭ,
Cari porecliți fură;—
Vechĭ grăniceri, c'opincă
Și péná la căciulă...

*

Acest atac uă probă
Al fortuluĭ era.—
De uă ḑi 'n sĕrbătóre,
Asaltŭ se destina...

www.dacoromanica.ro

Viteaza ênsă óste
Pên' la Vidin se 'ntinse;
Surpa fortificaţiĭ,
Şi spre Smârdan se 'mpinse!..

*

Decĭ, lupta a fost mare,
Pênă ce mi-ţĭ căḑu
Plevna,—Osman Gaziulŭ,
Ce gróză 'n oştĭ dădu!
Tot mersera 'nainte
Românĭĭ, óstea junĕ,
În vitezĭĭ cu-avêntulŭ,
Cu trăsnetul în mânĕ!..

*

Recruţiĭ, prin essemplu
Al capilorŭ bărbaţĭ,
Colonelŭ, Căpitanulŭ,
Locotenentŭ, soldaţĭ,
Ca leiĭ se aruncă
Şi ăl drapelŭ înhaţă,
Cel ciuruit de glónţe,
Cu semnul Ţeri 'n faţiă.

www.dacoromanica.ro

*

Ghițan, care-era fiiulŭ
Din popolŭ din Ploescĭ,
Apucă elŭ stindardulŭ
Cu mâinĭ pré voinicescĭ.
Dér se vĕḍu atuncia
Că ocolitŭ fusese;—
Confrați sĕĭ căḍură,
Și singurŭ rĕmăsese.

*

Atuncĭ pe Sântul George!
Invócă tare, elŭ,
Cu toțĭ Sânți și Ângerĭ,
În ast grozav măcelŭ!
Și bine lemnul ține,
Stindardul sĕŭ îmbrață,
Cu arma căutase
Să 'l apere cu viață...

*

Partea luĭ fu c'atuncia
Cât fum se grămădia,
Sub tranșeĭ musulmane,
Cum trăsnetul ardea...

www.dacoromanica.ro

Mort ar' fi căḑut póte,
În luptă bărbătéscă;
N' ar' fi lăsat stindardulŭ
Nimenĭ să i 'lŭ răpiască!

*

Ş'atins elŭ de durere,
Confraţiĭ morţĭ vĕḑu!
Un ajutorŭ de sigurŭ
Că vine elŭ creḑu...
Îndată Colonelulŭ
Aduse ranfortŭ óste,
Curcaniĭ regimente,
Să bată Turci 'n cóste.

*

Stindardulŭ la bravĭ ese
Ca sórele-arĕtatŭ,
Cu d'aurŭ armătura,
De glónţe sfâşiatŭ;
Ca acuila în sboru-ĭ,
Onórea óstĭ române;—
Curcaniĭ şi recruţiĭ,
Sciaŭ p'adversĭ să 'nfrêne!..

www.dacoromanica.ro

*

Ghițan pentru coragiulŭ
Ce cu stindardu-avut,
Curcanĭ ca la uă-mie
De bravŭ l'a cunoscutŭ.
D' acolo se 'nălțase,
Prin meritele sale,
Essemplu fu armateĭ
În a glorieĭ cale!

*

Și prinși ceĭ din luptă
Fu numĕr mare-atuncĭ;—
De prisonerĭ turcime
Româniĭ umple luncĭ...
Cu heroismu 'n fapte,
Uă óste 'șĭ face nume,
Precum în virtuțĭ popolĭ
Iaŭ rangu lorŭ în lume!..

*

Ținur' ăĭ băețĭ foculŭ,
Într'un timpŭ de nevoĭ,
Pên' a sosit oștirea
Care era 'napoĭ.

www.dacoromanica.ro

Ostaşiĭ aŭ ḑisŭ : Plevna!!.
Cu dorŭ cari căḑură!..
Ş'aceĭ cari-un confrate
Cu grad mare 'lŭ vĕḑură...

---

www.dacoromanica.ro

COLONELULŬ MORTŬ

Elŭ, căpitanulŭ cel-ce comanda uă tabără de óste, are uă fată care călăresce ca un voinicŭ; ea umblă armată cu pistóle şi sabie, şi conduce pe vitezĭ în bătălie...

Din povestirile poporuluĭ la 1848, în ţerile dincóce şi dincolo de Carpaţĭ.

Comandantulŭ duce
Volontariĭ!..—Luce
D'arme-escorta-ĭ...—Tigri se mĕsóră!..
Spre némic îndată un priporŭ scobóră!..

Uşor calcă calulŭ,
Pênă trece dealulŭ;
Ear când e 'n câmpie cine 'lŭ maĭ ajunge?
Din sbor călăreţulŭ cu spada străpunge!..

www.dacoromanica.ro

Colonelu-arétă,
În Nópte-adîncată,
Chipŭ frumosŭ; și cum elŭ tare armat vine,
În lumina steleĭ, nalt, blond, îĭ stă bine!..

În nópte, cu rontulŭ,
Elŭ inspectă frontulŭ;
S'aruncă ca trăsnetŭ cu némicu 'n fațiă;
În mână cu spada la luptă se 'nhață...

Fără vorbă multă,
Ordonă; — l'ascultă
Ceĭ cari némiculŭ aŭ venit să bată...
Óstea de sub dênsulŭ fórte e bărbată!..

O! de mult se scie
D'a luĭ vitezie;—
Cnutul să alunge; să stérgă, — spre bine!—
Fére, dureri grele, jugulŭ și rugine!..

Apĕra căminulŭ
Părintescŭ; străinulŭ
Să nu îlŭ subjuge, să nu 'lŭ împileze!..
Făcea ca să batĕ inime viteze!..

www.dacoromanica.ro

BIBLIOTECA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

Colo în cetate
Sună trâmbiță, bate
Tobele 'n câmpie.—Spre un rîŭ departe,
Sentinelĭ veghiază mișcărĭ de-departe.

Nóptea negurósă,
Rece 'ntunecósă,
Cum sosi, ascunse óstea tăbărîtă,—
De atac în nópte fiind hotărîtă...

Straja stă, ascultă,
Umblă 'n grije multă;
Când va fi să simță orĭ și ce mișcare,
Iute să dea scire détorie are...

Colenelul deră,
Devotat la țeara,
Comanda ca fulgerŭ volontarĭ sub arme.—
Făcea minunate fapte dupe-alarme!..

Era agerŭ, june,
C' ochĭ dulcĭ, — vioĭciune;—
Un atlet cu brațu-ĭ, cu-arma, ĭĭ vomŭ ḑice,
Cel d'ântêĭ; — traiŭ sobru;—just; — nu iubia clice!..

www.dacoromanica.ro

Némiculŭ ce bate
Cu lăncile 'n spate,
Cu căciulĭ flocóse, c' ochiĭ micĭ; tătare
Horde; — ignoranțĭ, bruțĭ, sûntŭ ca nisce feare!..

Pe uă nópte fórte,
Fu tumult de mórte;
S'a schimbat la focurĭ; — întêlnișŭ oribilŭ!
S'aŭ lovitŭ adversiĭ cu atac teribilŭ...

Dă scinteĭ oțelulŭ!..
Hura!!. De tot felulŭ
Armele rĕsună!.. Vin la pept cu sânge,
Ceĭ-ce 'n scop le este pe némicŭ a 'nfrânge!..

Cât eĭ se bătură;
Dupĕ ce ținură
Foculŭ, maĭ lovire aŭ dat eĭ cu forți.—
Și, luptandŭ, rĕdică rănițiĭ și morțiĭ...

A duoa ḑi fuse,
Unde se vĕḑuse,
Într'uă colibióră, un rănitŭ pe paie,
La pept și la frunte, pansatŭ, din bătaie.

www.dacoromanica.ro

Nu în depărtare
Curge-uă apă mare,
Și în jos pădure pe sub dealŭ se 'ntinde,
De orașŭ departe, de sat maĭ 'nainte.

Câțĭ-va inșĭ, ca frațiĭ
Sta, ca emigrațiĭ,
Adjutorŭ cât póte să dea fie-care...
Greŭ, în nopțĭ!.. rănitulŭ suferă maĭ tare!..

În curênd s'ascultă
Plânset, jéle multă;
În satŭ merse vorba c'a murit oșteanulŭ...
„Dumnedeŭ să 'l erte!..“ a dis tot săteanulŭ.

În adevĕrŭ, tocma! —
Ținu uniforma.—
A cerut și calul seŭ din bătălie,
Când era să móră, ca să 'lŭ maĭ mângâie.

De și 'n timp de lupte,—
Gonirĭ ne 'ntrerupte,—
Tot se găsi preotŭ cele sânte-a 'ĭ duce;
Făcliĭ și ghirlante, și 'n mâinĭ avu cruce...

www.dacoromanica.ro

Arme ș'uă tunică,
Firŭ la gûtŭ, indică
Cum că colonelul, care comandase
Bravi în bătaie, aci se retrase.

Îlŭ scia 'n lupți grabnicŭ;
Cu peptŭ plin și falnicŭ...
Viŭ și ingeniosŭ, aspru fără teamă,
Bun călărețŭ;—sincerŭ, generosŭ la sémă!..

Dér glonțulŭ, nebunulŭ,
Când lovesce unulŭ,
Nu alege capulŭ de simpla catană.—
La pept ofițerulŭ mortal' avu rană!..

Se uitaŭ la dênsulŭ!..
Îĭ înneca plânsulŭ,
Frații, ținêndŭ minte de fapte, de câte,
A luĭ bărbăție, și lupte-amărîte!..

La bisericuță,
Cânta ca măicuță
Preste satŭ un clopotŭ!... Se făcea onóre
Celuĭ ce în luptă ca un ostașŭ móre!..

www.dacoromanica.ro

Marmură alb, rece...
Carmeni nu 'ĭ trece!..
Satulŭ, grăniceriĭ, din suvenir dulce,
La mormênt cu bine-cuvîntărĭ îlŭ duce...

Aste vorbe ḍise:
L'aĭ sĕĭ, când murise:
„Patrie și mamă!.. Dumneḍeŭ vĕ ție!.
„Luptați! uniți bine, bravĭ, într'uă frăție!!.„

Óre e minune,
D'așa omŭ să sune,
Când țeara în luptă și 'n pericolŭ este?
Când invasiunea calcă fără veste?..

Cel maĭ crudŭ să fie
Inamiculŭ, scie:
Ginta coragióză nicĭ uă-ḍată pere!..
Când pên' la femeie toți luptă 'n putere!..

Atuncĭ!..... mult mirare
A coprins p'orĭ care:
Colonelul ast-fel bravŭ volontarŭ... fuse
Uă junĕ fecióră și nimenĭ sciuse...

www.dacoromanica.ro

Cu cununĭ s'ardică,
Prin virtuțĭ, uă fiică,
Patrieĭ martiră! cetățiană!... — nume
Scump, amat orĭ căruĭ patriotŭ în lume!..

www.dacoromanica.ro

LĂNCERULŬ ROMÂNŬ

Celŭ românaşŭ neaoşŭ! voinicŭ ca şi elŭ!
Cine oarĭ va ḑice c'altul a maĭ stat?
Să'lŭ vedeţĭ călare pe un căluşelŭ,
Ca un Smeŭ, şi fulgerŭ, iute, înfocatŭ!

Purtând spadă, lancea-ĭ, cu a flinta sa,
Peptulŭ par'că-ĭ cresce sub zale lucindŭ;
Par'că cu uă lume elŭ s'ar'tot lupta,
Ochi sĕĭ ca foculŭ inima-ĭ vădindŭ!

A! ce frumosŭ este cel voinicŭ viteazŭ!
E frumosŭ, şi cine nu îl ar' iubi?
Când îşĭ lasă calul a merge la pasŭ,
Saŭ când îĭ dă pintenĭ ca vêntŭ a isbi?

Dér să'lŭ vedeţĭ earăşĭ de rĕsboiŭ gătitŭ,
Mândru, agerŭ, iute viteazulŭ oşteanŭ!
Elŭ merge în frunte unde e menitŭ;
Sbóră, şi lovesce gonind pre duşmanŭ!

www.dacoromanica.ro

Să'lŭ mai vedeți ómenĭ, pentru bătălĭĭ!
Să'lŭ vedeți ce mândru e d'a isbândi!
Apărându-și steagulŭ s'arŭ lupta cu miĭ,
Românașul neaoșŭ, voinicŭ scie-a fi!

Când sórele-apune, să'lŭ vedeți viind,
Orĭ pe lună nóptea, cum e de voiosŭ.
Din a fóie verde dorul sĕŭ spuind,
Cu unŭ viersŭ pré dulce fórte amorosŭ!

Ast-fel românașulŭ voinicul lăncerŭ,
Inimă într'însulŭ are ca de focŭ;
Tare ca unŭ munte, brațu-ĭ e de ferŭ,
Lancea sa în mână e numaĭ un jocŭ!

O! să'lŭ vedeți lume, ce maĭ românașŭ!
Falnicŭ, că iubesce, și în giurământŭ
Ține elŭ și crede, ca un bravŭ ostașŭ,
Fetele pe dênsul ochiĭ lorŭ avêndŭ!

Să 'lŭ maĭ vedeți ómenĭ, pentru bătălĭĭ!
Să 'lŭ vedeți ce mândru e d'a isbândi!
Apĕrându-'și steagulŭ s'arŭ lupta cu miĭ,
Românașulŭ neaoșŭ, voinicŭ șcie-a fi!

---

www.dacoromanica.ro

NOTE

www.dacoromanica.ro

NOTE

TRECEREA DUNĂREI

[1]) Déca se mai găsesce vre unul dintre bětrâniĭ capitanĭ, cari, pe la începutul secoluluĭ în care trăimŭ, aŭ condusŭ pe Românĭ la fapte de vitezie, elŭ narându-ne fapte de pe atuncĭ, pôte să ne arête cum că, nu numaĭ acum fiiĭ de la Carpaţĭ şi Dunăre s'aŭ însemnatŭ, prin faptele ce s'aŭ petrecutŭ, alăturĭ cu Ruşiĭ, spre a combate pe Turcĭ pentru barbaria de atuncĭ şi abusurile de putere cari eĭ le făcéŭ.

În rĕsbóiele începute în acestŭ secolŭ, de la 1806, Ruşiĭ în contra Turcilorŭ, trecênd eĭ prin România Dunărea în Serbia, la 1807—8, după mai multe loviri ce aŭ avut acolo, într'unŭ locŭ numitŭ: Malainiţa, înfrânţĭ fiind Ruşiĭ de către Turcĭ, găsiră sprijinulŭ românescŭ. Dintre cincĭ căpitanĭ, din Gorjĭ, ceĭ maĭ însemnaţĭ în timpu acela, şi a nume : Barbu Vicşoreanu, Barbu Gănescu, Şerban Magheru, Theodor Vladimirescu (care era cel maĭ tînĕrŭ p'atuncĭ dintre acesti capitanĭ) şi un altul ce s'a ḍis : Cocoşŭ ; din acestia treĭ : Gănescu, Vicşoreanu şi Vladimirescu, fură duşĭ de Ruşiĭ peste Dunăre, împreună cu Pandurime volontarĭ Românĭ, cari aŭ făcutŭ ca Creştiniĭ să fie învingĕtorĭ...

La 1828, Ruşiĭ, la Băilescĭ şi în alte locurĭ din pregiurulŭ Calafatuluĭ, fiindŭ încăiraţĭ şi fórte sarêmtoraţĭ de închinătoriĭ Semiluneĭ, Vênătoriĭ (Catanele *) de munte, Românĭ, sub co-

www.dacoromanica.ro

manda earăși a unorŭ bărbați de tótă lauda pentru România, aŭ adusŭ un strălucitŭ ajutorŭ generaluluĭ rusescŭ: Gheismar și trupelorŭ sale cari eraŭ în periclu. Românii se bătură acolo ca nisce adevărați vitezi; ceĭ-ce prin plóia de glónțe din sinețele lorŭ, și un mare incendiu, aprinzêndŭ provisiunile din spatele Turcilorŭ, le desființă tabăra și 'i goni peste Dunăre...

La luarea Rachoveĭ de Rușĭ, sub comanda Colonelului Graben, 1829, Românii, conduși de uă căpetenie română, aŭ perdutŭ acolo în bătălie un mare numĕrŭ de ómenĭ morți și răniți..

[2]) Bulgarii precum și diferiții popolĭ cari trăescŭ în Peninsula balcanică, ce lucrară și luptară d'a se emancipa de sub dominarea turcă.

[3]) La Dașova,—Corabia cea acum formată, fu construitŭ podul peste Dunăre, care apoĭ s'a transportatŭ și s'a reconstruitŭ la Turnu-Măgurele,—Nicopole.

[4]) Generalu care comanda divisiunea a IV, dupe ce acésta trecu Dunărea, cea dântêĭ cu Rușiĭ pe la începutul luĭ Iulie, la Nicopole, fu transferatŭ și numitŭ capŭ al artilerieĭ la cartierul-general; ear divisiunea sa s'a dat în comanda unuĭ alt ofițerŭ.

Care óre să fi fost causa acesteĭ transferărĭ? întreba tótă lumea care cunoscea pe numitulŭ generalŭ de un bărbatŭ cu bun simțŭ și cu uă nobilă ambițiune pentru patrie și onórea stindarduluĭ țereĭ sale.

Pentru-că elŭ n'a voitŭ, în acele împregiurărĭ, să recunóscă uă altă autoritate și n'a ascultat ordinile cari i le da străiniĭ; ci numaĭ la aceia se supuse a Capuluĭ Statuluĭ și ordinilorŭ ce 'ĭ veni de la Supremul Comandante al ósteĭ române. Istoria nu va uita într'uă ḑi să vorbiască de aceĭ bărbați ce aŭ mănținutŭ demnitatea națională sub stindardulŭ românescŭ.

www.dacoromanica.ro

GRIVIȚA 30 AUGUST

[1]) Musulmanii, în circumstanțe mari a le vieții, și chiar când sûntŭ în câmpu de resbelŭ cu armele în mâinĭ, nu încetează d'a invoca mărturisirea credinței lorŭ, cu versete din Coran, cerêndŭ prin acésta ajutorul cerescŭ: "Lailach il Alach!..,

[2]) Punctulŭ despre Est al dealurilorŭ ce încongiura Plevna, era apĕratŭ de duoĕ redute împresurate cu șanțurĭ și pline de oștirĭ Nizamĭ și Bași-buzucĭ, pe cari oștirea română le a atacatŭ dintr'uă dată, creḑêndŭ că este una.

[3]) Plevna era un adevĕratŭ infernŭ armateĭ rusescĭ și celeĭ românescĭ pênă ajunseră a o împresura din tóte părțile. Rușiĭ, maĭ 'nainte d'a ajunge Românii să le vinĕ în ajutorŭ, aŭ fost bătuțĭ sfărîmațĭ și împrăștiațĭ de oștirile turce cele comandate de Mușirul Osman. La Pelișat, la Grivița și în tóte părțile aŭ căḑutŭ numĕrŭ mare de Creștinĭ, pênă în ḑiua de 28 Noembre, când Osman a fost silitŭ să iasă precum leul când este scosŭ din vizuină...

[4]) În sângerosul faptŭ alŭ acesteĭ ḑile, pe lângă corpurile ósteĭ românescĭ, aŭ luatŭ parte și treĭ batalióne rusescĭ, puse sub ordinile Mării Sale Domnitoruluĭ; și cari abia spre sĕră aŭ ajunsŭ de aŭ intratŭ în reduta cea cucerită de Românĭ No. 1.

[5]) Divisiunea a IV mergea pe uă muche de dealŭ, a III spre drépta, care găsi un priporŭ anevoe de suițŭ; și Rușiĭ veniră maĭ din josŭ despre Sudŭ.

[6]) Tóte forturile bastionate și din tóte posițiunile, și maĭ cu sémă bateriile de la șosea, ale Turcilorŭ, loviaŭ asupra Românilorŭ și Rușilorŭ în acea ḑi sângerósă.

www.dacoromanica.ro

[7]) Principala rugăciune ce fie-care Musulman este dĕtorŭ să facĕ în fie-ce ḑi dupre formele și obiceiurile religiuneĭ lorŭ.

[8]) Multe ḑile în urmă, între nefericiții cari așternuseră pămêntulŭ cu corpurile lorŭ zăcênde fără înmormêntare, între reduta turcă și cea ocupată de Românĭ, calul cel albŭ al Maioruluĭ Șonțu era vĕḑut de sentinelele nóstre, cel-ce fusese căḑutŭ aprópe de tranșeurile inamiculuĭ.

[9]) Religiunea mahometană promite, luptătorilorŭ ce morŭ pe câmpul de resbelŭ, fericirile paradisuluĭ, care este situatŭ pe positiuni înalte, sub un ceriŭ înfocatŭ. Acolo sûnt corturĭ tabernacole ornate cu tot felul de petre prețióse; șése-ḑecĭ de vergine numite: Hurii, vin înaintea sufletuluĭ martiruluĭ, cari îlŭ primesce cu magnificență, profumŭ, plăceri, musică și bucurie...

[10]) Plevna în depărtare aprópe 8—9 chilometre de la Grivița, este situată pe lunca cea încongiurată cu dealurĭ despre rîul Vidŭ. Cu ceva case maĭ rĕdicate, cu vre-uă treĭ geamiĭ într'ênsa și biserică creștine, abia este zărită dupĕ ce trecĭ culmile sub care ea e ascunsă. Ast-fel la noĭ putemŭ ḑice că are multă asemănare orașul Hușiĭ, de la care se desfășură înainte lunca Prutuluĭ.

Perḑênd ea Grivița, déca i se lua și întăririle de la Nordŭ a le Bucovuluĭ, Plevna era definitivŭ cucerită. Prin tranșeurile paralele dér, cu cari din ce în ce s'apropiaŭ Românii de tranșeurile turce, de sigurŭ că eraŭ să ajungĕ la acésta; și care fu motivulŭ ce făcu pe Mușiurul Osman să iasă.

www.dacoromanica.ro

RACHOVA 8 NOEMBRE

[1]) Catastrofa ce s'a întêmplatŭ la Nicopole armateĭ creştine la 1396, asupra căriia Baiazet I supranumitŭ Fulgerul, a avut uă victorie decisivă. Armata regeluĭ Ungarieĭ Sigismundu a fost distrusă; acea francesă, condusă de Conetabilul Fraţieĭ Philippe d'Artois şi Comitele Ioan de Nevers, avu uă aceiaşĭ sôrte; Poloniĭ şi Moldoveniĭ asemenĭ; Mircea cel bĕtrân, care şi elŭ a luat parte în acéstă cruciadă, a scăpat atuncĭ cum a putut şi 'şĭ trecu trupele dincoa de Dunăre...

[2]) Campania ôsteĭ rusă-română în Bulgaria la 1877—78. Venirea şi ajutorulŭ ce 'lŭ deteră Românĭi în acéstă campanie avu resultate marĭ pentru Creştinătate. Aŭ fost aşa de însemnate şi atât de nemerite, precum când am ḑice : a bate cineva cuiulŭ tocmaĭ când trebue la timpŭ...

[3]) Rachova, pe ţermulŭ dreptŭ al Dunăreĭ, aprópe de confluentul Jiiuluĭ cu oraşelul Bechetŭ care este peste Dunăre în faţia sa. Oraşul, numĕrând câte-va miĭ locuitorĭ Crestinĭ şi Musulmanĭ, e situatŭ pe uă côstă rĕdicată ce cade pênă în marginea măreţuluĭ fluviu; şi d'asupra-ĭ fiind încoronată de dealurĭ dominante, cari o apĕra din tôte părţile, cu nisce forturĭ de pămêntŭ şi bateriĭ, avêndŭ poziţiune pitoréscă şi strategică.

[4]) Vîrful avangardeĭ armateĭ române intrândŭ într'un satŭ de Cerchesĭ şi Tătarĭ, numit Galova, aĭ căruia locuitorĭ fugiseră ducêndŭ cu dênşi ce aŭ putut lua din a le lorŭ; acésta a dat focŭ caselorŭ şi şirelorŭ de paie cari aŭ arsŭ uă ḑi şi uă nópte. Aste luminĭ ale flacăreĭ şi fumul rĕdicêndu-se pênă la nuorĭ, aŭ putut fi vĕḑute de pe înalţimile dealuluĭ de la Rachova.

[5]) Aci escadronul Călăraşilorŭ de Gorjiŭ, cu tôte că e tĕrî-

www.dacoromanica.ro

mulŭ acidentatŭ, unde cavaleria nu póte desfășura îndestulŭ forțele sale, totuși făcênd uă șarjă asupra turcilorŭ, a decis óre-cum lupta acolo..

6) Bătălia de la Rachova a costat pe armata română perderea a maĭ mulțĭ ofițerĭ și sumă de soldațĭ. Maioru Dimitrie Giurescu și Maiorul Ieue cădură morțĭ; Maiorul Mateescu, Colonelul Măldărescu fură rănițĭ greŭ. Și despre partea Turcilor, mulțĭ mortĭ și rănițĭ, dimpreună cu un comandantŭ care fu de pe calŭ ucisŭ...

7) Atacul asupra Rachoveĭ fuse combinatŭ ast-felŭ, că: pe când o bătea despre uă parte trupele cele conduse de Col. Slăniceanu, de peste Dunăre era lovită și de Bateriile de la Bechet, a le armateĭ comandate de Gen. Lupu. Ast-felŭ Rachova, fiind prinsă între focurĭ și lovită de tóte părțile, numaĭ putu resista, și oștirea turcă căță să se retragĕ părăsind întăririle ce le avusese.

8) Comandantele cetățiĭ din Rachova, a trimis vre-uă câți-va slujbașĭ călărĭ, să se ducĕ să iscodiască pe unde și cum se găsesce așeḑată armata română, ca să scie încotro să plece. Aceĭ ómenĭ nu merseră prĕ departe, și se înturnară aducênd scire că calea este deschisă către Lom. Turcii, atuncĭ în nópte făcură tótă pregătirea; și, când maĭ era mult pênă la ḑiuă, și pe un timpŭ acoperitŭ de ceață, infanteria cu bagagele și cu tunurile câte le avea, eșiră din posițiunile lorŭ, părăsind Rachova, spre a se retrage către Lom și Vindin. În cale, deteră peste cursa care le era întinsă dinaintea poduluĭ peste Scâtu, lângă Hârleț̦u.

9) Turcii aŭ aruncatŭ corturile și sacĭ cu pesmeți în apă ca să facĕ din ele un podŭ, peste care apucă de trecu tunurile, împingêndu-le cu umerile și cu brațele, earŭ chesónele cu muniț̦iunea și carele cu bagage aŭ fost prinse de Românĭ.

www.dacoromanica.ro

[10]) Ofiţeciĭ românĭ s'aŭ purtat cu umanitate către prisonerĭĭ turcĭ.

[11]) Intrându armata română în Rachova, uă nenumĕrată mulţime de curioşĭ,—populaţiune de la Bechet şi din alte părţĭ de prin-pregiurŭ, umpluseră Dunărea de bărcĭ, spre a veni împreună cu pontónele cari trecea oştirea peste Dunăre, cari nicĭ numaĭ avéŭ locŭ în acestŭ oraşŭ.

SMĂRDANUL 12 IANUARIE

[1]) Din tóte întăririle ce aŭ lucratŭ Turcĭĭ în timpu resbeluluĭ spre a asigura cetatea Vidinuluĭ, maĭ însemnate aŭ fost cele de la Smârdan: maĭ multe lunete legate între dînsele cu şanţurĭ în zigzagŭ. Când aŭ venit Românĭĭ, aceste forturĭ eraŭ pline cu oştire Nizamĭ şi înălţimile garnite cu tunurĭ. Pe de altă parte oştirea şi cavaleria din Vidin făcéŭ eşire spre a veni în ajutorul acestora.

[2]) Oştirea turcă, pe lângă comandanţi eĭ, are tot-d'auna cu dînsa imamĭ hogĭ, preoţĭ mahometanĭ, cari le escită luptătorilorŭ enthusiasmŭ în timpu resbeluluĭ, recitindŭ în auḑu lorŭ versete încorageatóre din Coran.

[3]) Cu treĭ ḑile înaintea ataculuĭ de la Smârdan, Turcĭĭ, servinduse tot-d'auna de astuţie şi stratageme, căutându de maĭ multe orĭ să surprindĕ pe Românĭ, aŭ venit fórte de diminéţă să atace satul Tatargicu. Românĭĭ cari eraŭ acolo priveghindŭ bine, cum îĭ vĕḑu, i a pus pe gónă din capul satuluĭ, salutân-

www.dacoromanica.ro

du-ĭ cu vre-uă câte-va salve de tunurĭ bine îndreptate asupra lorŭ.

4) Cu organisarea militară care o avură Turcii, toţĭ cetăţenĭ turcĭ din Vidin eraŭ ostaşĭ reservişti (redifĭ) de artilerie (topci).

5) La unu din flancurĭ, Dorobanţiĭ aŭ trebuit să trécă p'în apă. Turcii, când i a vĕḑut pe celălalt ţermŭ, fiind-că era întunericime cu ceaţă, s'aŭ pomenitŭ d'odată că eĭ sûntŭ sub întăririle lorŭ.

6) Dupĕ lupta de la Smârdan, regimentul al şéselea de linie, precum s'a făcut şi cu alte regimente,—a fost decoratŭ, pentru heroica sa conduită şi bravurĭ cari le a făcutŭ.

7) În cele din urmă, Turcii, fiind copleşiţĭ de către Românĭ, şi dupe somarea acestora, nu voiră sa dea armele. Armata Linie şi Dorobanţĭ aŭ fost siliţĭ să intre în şanţurĭ şi să 'ĭ forţeze.

8) Uă sumă de prisonerĭ soldaţĭ şi ofiţerĭ turcĭ se iaŭ prinşĭ... Tunurĭ, muniţiune, drapelurĭ cadŭ în mâinile Românilorŭ, dupe sângerósa acea luptă la Smârdan.

9) Sperămŭ că naţiunea bulgară, pentru recunoscinţă, va rĕdica un monumentŭ în memoria acestorŭ martirĭ luptătorĭ români, cari aŭ murit acolo, spre a 'ĭ da eĭ viaţă,—libertate!..

RECRUŢIĬ INTR'UN ATAC LA PLEVNA IA STINDARDULU

1) În resbelulŭ de la anul 1859—60 între Ispania cu Marocul, Generalul Prim, ca să încorageze batalionele de Cordova,

www.dacoromanica.ro

ce începuseră să se retragă de dinaintea Maurilorŭ, la Castillejos, cari disputa prin' uă luptă înverşunată uă posiţiune dominantă pe care era aprópe s'o ia, ḑisul generalŭ Ispaniolŭ se repede călare şi apucă stindardulŭ, cu care venindŭ în miḑlocul trupelorŭ, le ḑice: «Băieţĭ, acestŭ stindardŭ este al Ispaniéĭ; mergŭ cu elŭ înaintea Maurilorŭ, veniţĭ cu mine!..» Ispaniolĭĭ, încorageaţĭ ast-felŭ când vĕḑură pe generalŭ că înaintează cu uă escortă de 15 ómenĭ şi cu un cornistŭ abia un copilŭ ca de 16 anĭ, se întórnă plinĭ de bărbăţie; şi, în avêntul lorŭ cel mare, bate pe Maurĭ şi le ia înapoĭ posiţiunea pe care acestia o ocupaseră.

Dinaintea tranşeurilorŭ la Plevna, vĕḑurămŭ un comandante de brigadă din al 7-lea şi al 2-lea de linie, fiindŭ travestitŭ cu îmbrăcăminte de dorobanţŭ, că a aruncat de maĭ multe-orĭ drapelulŭ dinaintea focurilorŭ inamiculuĭ, ca să facĕ regimentele să înainteze eşindŭ din tranşeurile lorŭ.

Ne permiserămŭ să facemŭ alusiune la acestŭ faptŭ, prin scena ce o descriserămŭ cu recruţiĭ românĭ.

www.dacoromanica.ro

ARMATA ROMÂNĂ DIN TIMPI ANTI-REGULAMENTARI*)

Facemŭ acéstă esplicațiune, spre a avea lectorulŭ în trécătŭ uă idee de portulŭ și armamentulŭ acestorŭ vechĭ militarĭ românĭ cari eraŭ în țeară maĭ 'nainte de înființarea oștireĭ la noĭ prin Regulamentulŭ-Organicŭ. Ostașiĭ p'atuncĭ se numiaŭ Catane și Slujitorĭ, adică: catanele județelorŭ sub maĭ multe căpitănii, cele de plaiurĭ, de potere, de plășĭ și a le isprăvnicatuluĭ.

Din tóte catanele țereĭ Gorjiulŭ avea și uă căpitănie cu numire de: Catane-de-predațĭ, (așa se numiaŭ eĭ din vechime) cari se compunea din banditiĭ ce se predaŭ, și lĭ erta Domnitorulŭ, cu condițiune d'a fi înrolațĭ pentru un óre-care timpŭ în acestŭ corpŭ, și eraŭ scutițĭ de tóte dările către Statŭ.

Plăieșiĭ eraŭ Catanele plaiuluĭ cari serviaŭ pentru paza graniței și de a prinde pe tâlchari din plaiu. Li se maĭ ḑicea acestora și Vênătorii-de-munte. Eĭ avéŭ uă căpetenie a lorŭ ce se numia: Vătafu-de-plaiŭ...

Catanele eraŭ îmbrăcațĭ cu un portŭ românescŭ: ghebă găitănită saŭ negáitănită și cu împestrițăturĭ de postavŭ feçe, nădragi de dimie albă, căciulă négră de óie, și cu opincĭ cu obiele albe, saŭ vărgate, și cu curele înfășurațĭ pe piciorŭ pênă în susŭ pe pulpă. Gradele inferióre, precum Ciaușiĭ și Căprariĭ, unĭ pur-

www.dacoromanica.ro

taŭ şi cisme. Eĭ eraŭ încinşĭ peste brâŭ cu sileafŭ de pele, cu duoĕ saŭ treĭ despărţiturĭ înlăuntru, în care ţinea pistólele, cuţitu şi iataganu, pe cari le acoperea cu uă moşama pe d'asupra ferindule de un timpŭ umidŭ; şi avéŭ puşcă (sinéţa) cu cremenă, uni cu ţeava maĭ lungă şi alţi maĭ scurtă; purtândŭ palaşca în care ţinea testelele de fişecurĭ (cartuşe); cu epingéoa ţerĕnéscă négrà de lână, ce le servia de manta, din a căriia iaca din spate, forma uă glugă pe timpŭ de plóie; şi avêndŭ cu dênşi traista cu merinde când mergéŭ în campanie. Ast-felŭ eraŭ eĭ armaţĭ[1]). Când era rĕsbelŭ şi se chiăma ómenĭĭ la arme, ceĭ veniţĭ de bună voia lorŭ se numiaŭ: Panduri (volontarĭ). Când serviaŭ sub arme la resbelŭ li se plătia câte cincĭ leĭ pe lună solda lorŭ.

Grigorie Ghica Vodă, cel d'âncêiŭ Domnŭ român dupĕ revoluţiunea de la 1821, a desfiinţat pe străinĭ şi a format uă oştire naţionalĕ compusă numaĭ de Românĭ, care s'a numit: Panduriĭ domnescĭ, ce serviaŭ cu rândulŭ, şi în fie-ce rândŭ întraŭ câte 400 ómenĭ. Eĭ eraŭ învestiţĭ cu dulamă cu cepchene, cu căciulă lăţósă de lână pe capŭ, şi armaţĭ cu puscĭ.

Dupĕ resbelulŭ de la 1829 între Ruşĭ şi Turcĭ, s'a for-

[1]) Căpitanĭĭ, când mergéŭ la resbelŭ, împărţiaŭ fie-căruia ostaşŭ câte şépte, opt, saŭ dece testele de fişecurĭ, conţinênd fie-care testea câte dece focurĭ; pe cari, parte din ele le ţinea în palaşcă, ear celelalte le punea în traistă. Li se dedea asemenĭ şi câte patru cincĭ cremenĭ, cari eraŭ legate învălite cu plumbŭ, de a schimba la trebuinţă pe cele cari se usaŭ.

www.dacoromanica.ro

mat în România oștirea cea permanentă cu puscĭ cu baionetă, care, dupĕ Regulamentulŭ-Organicŭ, era numită: Strajă pămêntenéscă, saŭ Miliție. Comandantele superiorŭ al acesteĭ armate, (Spătaru) la începutŭ, era Alessandru Vodă Ghica, fostulŭ Caimacam în Craiova; și ofițeriĭ eĭ superiorĭ, ceĭ d'ântêĭ boierĭ, precum: Gostache Ghica, Manolache Băleanu, Florescu, Filipescu etc. precum și câți-va dintre vechiĭ căpitanĭ aĭ pandurilorŭ; și toțĭ feciorĭĭ de boierĭ fură priimițĭ în grade echivalente cu rangurile cari eĭ le avéŭ civile. Dupĕ aceia armata s'a organisatŭ, și cu timpulŭ s'a desvoltat maĭ multŭ... Sub Bibescu Vodă, s'a înființatŭ Pompieriĭ (un batalionŭ) și s'a format scóla militară.

În timpulŭ luĭ Stirbeĭ-Vodă s'a organisat oștirea teritorială, cu numire de: grăniceriĭ pentru a păzi grăniție (dorobanți actualĭ) și Călărași, cari maĭ 'nainte se dicéŭ dorobanțĭ, ceĭ ce făcéŭ serviciu la prefecturĭ și la subprefecturĭ prin județe în țeară.

Unirea Țerilorŭ sub Cuzea Vodă, aduse cu sine desvoltărĭ marĭ. Moldova avênd organisarea sa militară, de la Michaĭ Vodă Sturzia, precum și Grigore Ghica, a fost uă di de serbătóre venirea în Capitală, la 20 Marte 1859, a duoĕ batalióne de Muschetarĭ moldovenĭ sub comanda Colon. Duca. Sub Cuzea Vodă, cadrele ósteĭ și efectivul eĭ se adăogiră și se măriră în nisce proporțiunĭ respectabile.

Sub Alteța Sa Regale Carol I, oștirea s'a redicat la fapte ca acelea ce meritară a fi recunoscute de Europa, și România se făcu Independentă.

FINE.

BIBLIOTECA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
www.dacoromanica.ro

OPERILE CELE MAI NOUI PUBLICATE

Ostenii Români 1877—78 . . . . . 80 bani.
Trei sergenti Campania Românilor în Bulgaria . . . . . trei lei.

www.dacoromanica.ro